

Een train de trainer opleiding weerbaarheid op maat ontwikkelen

De vraag

De volledige opdracht luidt:

De realisatie van een opleidingsprogramma voor (en door) personen met een handicap, in het bijzonder vrouwen, ter voorkoming van gendergerelateerd geweld bij personen met een handicap, in het bijzonder vrouwen.

De eerste stap is om samen met en voor personen met een handicap een 'train de trainer' opleidingsprogramma uit te werken om het bewustzijn rond gendergerelateerd geweld te verhogen en de weerbaarheid van personen met een handicap te versterken.

Het programma dient daarbij in te zetten op het verminderen van risicofactoren (bv. gebrek aan informatie, zelfvertrouwen, sociaal isolement) en het versterken van beschermende factoren (bv. bevorderen van actieve participatie, ontwikkeling van sociale vaardigheden, enz.).

Het [IGVM](#) verwacht een kwalitatief, hoogstaand, grondig en methodologisch verantwoord product. Dit opleidingsprogramma dient beschikbaar te zijn in het Nederlands, Frans, de Vlaamse en de Franse gebarentaal.

Het IGVM kreeg die opdracht van Sarah Schlitz, (ondertussen ex-) federaal staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit.

Een voorbeeld van gendergerelateerd geweld is seksueel geweld. Ook discriminatie en onderdrukking op basis van geslacht valt daaronder.

Het antwoord

[Garance](#) diende een dossier in bij het IGVM waarin wij meewerken als externe expert. Dat Train de Trainer Opleidingsprogramma ter Voorkoming van Gendergerelateerd Geweld richt zich tot Vrouwen en Genderminderheden met een Handicap. Afgekort TTOWVGH of TTOVoGGVeGHa? Niet echt bruikbaar. Gelukkig is de Engelse term 'Peer Education' wel bruikbaar, zelfs in beide landsdelen.

Garance heeft in 2018 een methode ontwikkeld waarin vrouwen met een verstandelijke beperking leren van elkaar (met de hulp van een opvoedster). Die bestaat uit vijf workshops:

- Veiligheids- en preventiestrategieën
- Persoonlijke grenzen en weten hoe je nee moet zeggen
- Preventie in de openbare ruimte
- Preventie in de privéruimte (familie, koppel en instelling)
- Reageren op discriminatie

De eerste stap is dat die methode uitgebreid wordt:

- Vrouwen (of genderminderheden) met een fysieke handicap leren van elkaar
- Vrouwen (of genderminderheden) met een visuele handicap leren van elkaar
- Vrouwen (of genderminderheden) met een auditieve handicap leren van elkaar

Vanuit Garance werken drie interne experts mee aan deze 'Peer Education'. Eén van hen kent de wereld van mensen met een visuele handicap als haar broekzak. Naast Persephone werken mee als externe expert: [Dito](#), onze Brusselse zusterorganisatie [F.R.i.D.a](#), het collectief DeaFeminists, [Sensoa](#), [Handicap et sexualité](#), [ONT](#), Tina Goethals (UGent), Michel Mercier (UNamen), Charlie Cottin (queer met autisme, sociologe en psychologe).

Persephone staat open voor vrouwen met gelijk welke handicap, maar in dit project gebruiken wij in de eerste plaats onze expertise rond vrouwen met een fysieke handicap. Wij zullen bijdragen rond:

Voorbeelden en stijl aanpassen

Preventie in de semiopenbare ruimte

Elkaar inspireren en stimuleren

Informatie doorgeven. Vrouwen met een handicap moeten weten dat ze recht hebben
op opleiding en interessant werk - naar ieders vermogen
op veiligheid thuis, op school, op het werk, in de publieke ruimte, ...
op seksualiteit
op moederschap - ook naar ieders vermogen

Wij stellen niet alleen onze ervaringsdeskundigheid ter beschikking. Wij zullen in ons netwerk ook zoeken naar kandidaten die de opleiding willen mee-maken, plaatsen waar de opleiding kan doorgaan, (succes)verhalen die we kunnen gebruiken als voorbeeld,

Een beetje historiek

Wij stuurden kort voor 25 november 2020 [onze boeken over geweld](#) naar onder andere Sarah Schlitz. Ze was zo onder de indruk van onze wijsheid en onze dynamiek dat ze ons kwam bezoeken tijdens [een workshop zelfverdediging op maat](#). Ze schreef toen een nieuw NAP (Nationaal Actieplan Gendergerelateerd Geweld) voor de periode 2021-2025 waarin de financiering van empowerment voor vrouwen met een handicap, inclusief zelfverdediging genoemd wordt als één van de sleutelmaatregelen voor preventie van geweld. Eindelijk!

Wij organiseren workshops zelfverdediging op maat voor vrouwen met een beperking sinds 1997. Sinds 2006 werken we daarvoor samen met Irene Zeilinger van Garance. Zij is in Nederland opgeleid om verdedigingstechnieken te leren aan vrouwen met een handicap. Garance werkt in principe in Franstalig België, maar in Vlaanderen heeft nog niemand die Nederlandse opleiding gevolgd!

In 2022 organiseerde ONT met onze hulp voor het eerst een workshop weerbaarheid op maat van vrouwen met een verstandelijke beperking. Zo ontstond hun contact met Garance.

In 2023 organiseerde Dito met onze hulp voor het eerst vijf workshops weerbaarheid op maat van vrouwen met een beperking. Zo ontstond ook hun contact met Garance.